

**REDEGØRELSE OM UNGDOMSSANKTIONER
OG UBETINGEDE FÆNGSELSSTRAFFE TIL UNGE LOVOVERTRÆDERE,
1. JANUAR 2005 TIL 31. DECEMBER 2005**

Den 1. juli 2001 trådte muligheden for at idømme unge lovovertrædere under 18 år en ungdomssanktion, jf. straffelovens § 74 a, i kraft. Denne redegørelse vedrører de ungdomssanktioner, der er idømt i perioden fra 1. januar 2005 til 31. december 2005. Der er i tidligere rapporter redegjort for sanktioner, der er idømt i perioden 1. juli 2001 til 31. december 2004. Der er endvidere udarbejdet en delredegørelse for forløbet af de første ungdomssanktioner. Alle rapporter er tilgængelige på Justitsministeriets hjemmeside.

Med henblik på at vurdere, i hvilket omfang og i hvilke sammenhænge ungdomssanktionen anvendes frem for en ubetinget dom, redegøres endvidere for de ubetingede domme til unge lovovertrædere, der er idømt i samme periode.

1. Materiale

De ubetingede domme, der er inkluderet i redegørelsen, angår personer, der var under 18 år på gerningstidspunktet. Ubetingede fængselsstraffe på mindre end 30 dage er ikke inkluderet i redegørelsen, ligesom heller ikke frihedsstraffe på mere end 1½ år er det, idet ungdomssanktionen antages at kunne anvendes i stedet for straffe fra 30 dage til 1½ år. Den øvre grænse gælder også kombinationsdomme, da ungdomssanktionen ikke forudsættes at kunne anvendes i stedet for kombinationsdomme, hvor den samlede betingede og ubetingede del overstiger 1½ år.

2. Antallet og arten af domme

2.1. Ungdomssanktionen

I 2005 er der i 101 tilfælde idømt ungdomssanktion. I 100 af dommene fastsættes, at den unge skal undergive sig to års struktureret, kontrolleret socialpædagogisk behandling under tilsyn af kommunen. I den sidste af dommene idømmes struktureret, kontrolleret socialpædagogisk behandling under tilsyn af kommunen, frem til den dømtes fyldte attende år (dvs. i knap to år).

I syv tilfælde er der ikke idømt anbringelse i en sikret institution, mens den maksimale anbringelsestid i sikret institution i to tredjedele af de idømte ungdomssanktioner er fastsat til maksimalt to måneder, jf. tabel 1.

Tabel 1. Længden af anbringelsen i sikret institution ifølge dommen.

Anbringelse	Antal
Ingen anbringelse i sikret afdeling	7
Indtil 1 md. anbringelse i sikret afdeling	4
Indtil 2 mdr. anbringelse i sikret afdeling	63
Indtil 3 mdr. anbringelse i sikret afdeling	3
Indtil 4 mdr. anbringelse i sikret afdeling	6
Indtil 6 mdr. anbringelse i sikret afdeling	2
Indtil 8 mdr. anbringelse i sikret afdeling	0
Indtil 12 mdr. anbringelse i sikret afdeling	1
Ingen længstetid angivet	15
I alt	101

I enkelte af dommene angives den præcise tid i sikret institution og ikke den maksimale.

Ved siden af længstetiden for anbringelse i sikret afdeling angives i 77 af de 101 domme en længstetid på 12 måneder for anbringelse i almindelig døgninstitution eller godkendt opholdssted. I seks tilfælde er længstetiden for denne anbringelse fastsat til 14 måneder, i tre tilfælde til 16 måneder, i fire tilfælde til 18 måneder, mens den i hver to tilfælde er fastsat til henholdsvis 10 og 17 måneder. I syv sager er længstetiden for fase 2 ikke angivet.

I syv tilfælde er dommen suppleret med behandlingsvilkår. I fire tilfælde drejer dette sig om behandling for misbrug af både alkohol og euforiserende stoffer, i to tilfælde drejer det sig om behandling for misbrug af euforiserende stoffer. Det sidste tilfælde omhandler vilkår om en psykologisk undersøgelse.

Der er i dommene endvidere nævnt, at den unge skal ”efterkomme pålæg fra de sociale myndigheder om opholdssted, herunder tilbageførsel til eller fortsat anbringelse på en sikret afdeling eller døgninstitution/godkendt opholdssted, indenfor de længstetider, der er fastsat i straffelovens § 74 a, stk. 2, 2. pkt.”.

Kun én af ungdomssanktionerne i 2005 er blevet anket. I landsretten blev byretsdommen stadfæstet, dog således at der ikke i landsretsdommen blev stillet krav om et indledende ophold i sikret afdeling.

2.2. De ubetingede fængselsstraffe

Materialet omfatter 364 ubetingede frihedsstraffe til unge. Lidt under en tredjedel af frihedsstraffene, nemlig 112 ud af 364 domme, er kombinationsdomme, og især straffe på tre måneder og der-

over er hyppigt delvis betingede. Af tabel 2 ses, at der er ganske stor spredning i strafflængderne.

Tabel 2. Længden af de idømte frihedsstraffe samt længden af alene den ubetingede del.

Hele straf-længden	Ubetinget del																		I alt			
	30 dage	40 dage	46 dage	50 dage	60 dage	70 dage	80 dage	3 mdr.	4 mdr.	5 mdr.	6 mdr.	7 mdr.	8 mdr.	9 mdr.	10 mdr.	11 mdr.	12 mdr.	15 mdr.		16 mdr.	18 mdr.	
30 dage	21																					21
40 dage		20																				20
50 dage				6																		6
60 dage	2				28																	30
70 dage		1				3																4
80 dage							3															3
3 mdr.	10		1		3			22														36
4 mdr.	12				8				24													44
5 mdr.	1				2			2		11												16
6 mdr.	4				9			7			28											48
7 mdr.					1			3				9										13
8 mdr.	3				8			1	4	1			15									32
9 mdr.					4			4	2					7								17
10 mdr.	1									2					13							16
11 mdr.																2						2
12 mdr.					1			2	1		3						16					23
15 mdr.								2			3							9				14
16 mdr.																			1			1
18 mdr.								1	1		2										14	18
I alt	54	21	1	6	64	3	3	44	32	14	36	9	15	7	13	2	16	9	1	14	364	

2.3. Geografisk fordeling

I alt 75 byretter har afsagt domme, som er omfattet af denne redegørelse. Lidt over tre fjerdedele, nemlig 59 af byretterne, har afsagt ubetingede frihedsstraffe, mens ca. to tredjedele – 48 byretter – har afsagt ungdomssanktioner, jf. tabel 3. Det er vanskeligt at vurdere eventuelle forskelle i tilbøjeligheden til at anvende ungdomssanktion ud fra alene dommene i 2005, hvorfor der er set på domme for hele den periode, ungdomssanktionen har været anvendt, jf. de sidste tre kolonner i tabel 3. Heraf fremgår, at – af retter med sammenlagt mere end 10 afgørelser – har retten i Ballerup, Brøndbyerne, Tåstrup, Kalundborg, Ringsted, Odense, Gråsten, Esbjerg, Kolding, Fredericia, Herning, Holstebro og Århus afsagt forholdsvis mange ungdomssanktioner, mens der er idømt forholdsvis få eller slet ingen ungdomssanktioner ved byretterne i Frederiksberg, Lyngby, Hvidovre, Hillerød, Helsingør, Roskilde, Køge, Nykøbing Sjælland, Næstved, Middelfart, Haderslev, Tønder, Grenå, Ålborg og Brønderslev. For byretterne i Ballerup Kalundborg og Fredericia samt for Vestre Lands-

ret er det iøjnefaldende, at antallet af idømte ungdomssanktioner er højere end antallet af idømte frihedsstraffe.

Tabel 3. Domme fordelt efter art og retten i første instans.

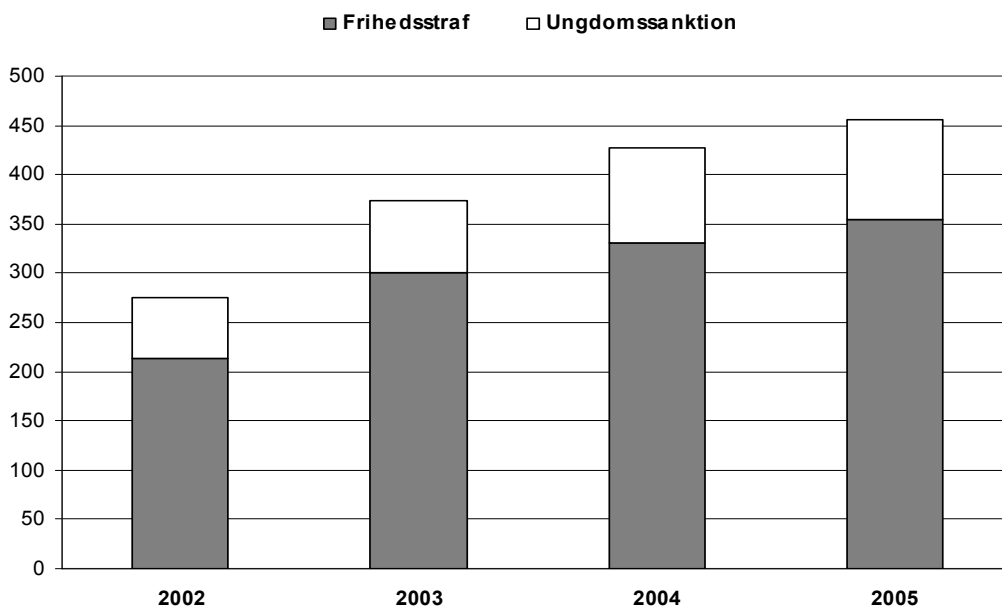
	2005			1.7.2001 – 31.12.2005		
	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
København	12	58	70	51	239	290
Frederiksberg	0	2	2	2	17	19
Gentofte	2	2	4	3	8	11
Lyngby	0	2	2	2	10	12
Gladsaxe	0	1	1	4	14	18
Ballerup	6	4	10	14	10	24
Hvidovre	2	9	11	3	23	26
Rødovre	0	3	3	0	10	10
Glostrup	0	0	0	5	12	17
Brøndbyerne	1	4	5	9	13	22
Tåstrup	2	3	5	11	25	36
Tårnby	0	2	2	1	5	6
Helsingør	3	11	14	5	31	36
Hørsholm	0	7	7	6	30	36
Hillerød	0	6	6	4	32	36
Helsinge	0	4	4	2	11	13
Frederikssund	0	10	10	5	21	26
Roskilde	1	14	15	5	46	51
Køge	2	6	8	5	32	37
Nykøbing Sj.	0	4	4	0	12	12
Holbæk	4	4	8	7	18	25
Kalundborg	3	2	5	7	6	13
Slagelse	2	9	11	3	16	19
Korsør	1	5	6	2	10	12
Sorø	1	2	3	2	7	9
Ringsted	2	1	3	4	7	11
St. Heddinge	1	0	1	1	7	8
Næstved	0	4	4	2	18	20
Vordingborg	1	5	6	2	7	9
Nykøbing F.	1	2	3	3	18	21
Maribo	0	2	2	1	4	5
Nakskov	0	1	1	0	2	2
Rønne	0	2	2	1	4	5
Odense	10	37	47	34	89	123
Nyborg	1	0	1	1	5	6
Svendborg	1	10	11	3	23	26
Rudkøbing	0	0	0	0	0	0
Fåborg	1	0	1	2	3	5
Assens	0	2	2	2	5	7
Middelfart	0	9	9	0	14	14
Haderslev	0	2	2	2	12	14

Rødding	0	0	0	0	3	3
Åbenrå	0	1	1	2	8	10
Gråsten	2	0	2	4	8	12
Sønderborg	1	0	1	4	16	20
Tønder	0	6	6	2	17	19
Ribe	0	1	1	1	5	6
Holsted	0	1	1	0	2	2
Esbjerg	1	5	6	10	15	25
Varde	1	0	1	1	5	6
Grindsted	1	0	1	1	1	2
Vejle	0	2	2	2	8	10
Kolding	1	1	2	7	11	18
Fredericia	3	7	10	18	12	30
Horsens	1	7	8	4	19	23
Brædstrup	0	0	0	2	0	2
Herning	3	6	9	3	14	17
Ringkøbing	1	0	1	2	4	6
Skjern	0	1	1	0	5	5
Holstebro	0	2	2	8	10	18
Struer	0	1	1	1	3	4
Lemvig	0	0	0	0	1	1
Århus	22	20	42	63	103	166
Skanderborg	0	1	1	4	8	12
Silkeborg	0	3	3	1	5	6
Grenå	0	1	1	1	10	11
Randers	0	6	6	3	8	11
Mariager	0	0	0	0	2	2
Viborg	0	2	2	0	8	8
Kjellerup	0	2	2	0	3	3
Skive	0	4	4	0	5	5
Nykøbing M.	0	1	1	1	2	3
Thisted	0	2	2	0	6	6
Fjerritslev	0	0	0	1	4	5
Nibe	0	0	0	0	2	2
Ålborg	1	8	9	14	28	42
Terndrup	1	3	4	2	8	10
Hobro	0	6	6	0	6	6
Sæby	0	2	2	0	7	7
Frederikshavn	2	8	10	5	17	22
Hjørring	0	1	1	0	7	7
Brønderslev	0	1	1	1	15	16
Vestre landsret	0	0	0	0	5	5
Østre landsret	0	1	1	2	11	13
I alt	101	364	465	386	1313	1699

2.4. Udviklingen i antal sanktioner og frihedsstraffe

Det årlige antal idømte ungdomssanktioner i forhold til antallet af idømte ubetingede frihedsstraffe fremgår af figur 1. Figuren illustrerer, at der er et nogenlunde konstant forhold mellem antallet af de to typer sanktioner, idet det i alle årene er omkring en femtedel af alle sanktionerne, som er ungdomssanktioner, og altså omkring fire femtedele, der er ubetingede domme.

Figur 1. Det årlige antal idømte ungdomssanktioner og ubetingede frihedsstraffe til unge, 2002-2005.

Opgørelsen viser endvidere, at der er sket en klar vækst i antallet af ungdomssanktioner/ubetingede domme til unge. Mens der i 2002 blev idømt sammenlagt 276 ungdomssanktioner og ubetingede domme til unge, var dette tal steget til 380 i 2003, 428 i år 2004 og 456 i år 2005. Stigningstakten er således størst fra 2002 til 2003 og er derefter aftaget.

2.5. Sagens art

Af tabel 4 ses, at ca. to femtedele af de sager, der er endt med en ungdomssanktion, er tilståelsessager, mens det drejer sig om en fjerdedel af de sager, der er endt med en frihedsstraf. Med undtagelse af 11 sager, alle frihedsstraffe, er alle øvrige sager domsmandssager.

Tabel 4. Domme fordelt efter sagens art.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Tilståelsessag	39	104	143
Domsmandssag	62	249	311
Nævningesag	0	1	1
Politisag	0	10	10
I alt	101	364	465

3. Varetægtsfængsling frem til dom

3.1. Andel varetægtsfængslede

Godt 84 pct. af dem, der idømmes en ungdomssanktion, har forinden været varetægtsfængslet. I de sager, der ender med ubetinget frihedsstraf, er andelen noget mindre, idet unge i halvdelen af disse sager har været varetægtsfængslet, jf. tabel 5.

Tabel 5. Domme fordelt efter varetægtsfængslingens art.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Ikke varetægtsfængslet	16	182	198
Anbragt i surrogat	51	87	138
Anbragt i arresthus	7	35	42
Anbragt flere steder	27	60	87
I alt	101	364	465

Unge, der varetægtsfængsles, skal primært anbringes i et surrogatfængsel. Sammenlagt har dog næsten halvdelen – godt 48 pct. – af de unge, der i 2005 blev varetægtsfængslet i forbindelse med en ubetinget dom eller en ungdomssanktion, været anbragt i et arresthus i i hvert fald en del af varetægtstiden.

3.2. Varetægtstiden

Varetægtsfængslingen har i gennemsnit været 57 dage for de unge, der senere idømmes frihedsstraf, mens gennemsnittet er på 72 dage for dem, der idømmes en ungdomssanktion.

Tabel 6. Domme fordelt efter varetægtsfængslingens længde.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Indtil 2 uger	2	12	14
2-4 uger	9	26	35
4-6 uger	9	49	58
6-8 uger	18	36	54
8-10 uger	17	23	40
Over 10 uger	30	36	66
I alt	85	182	267

For så vidt angår de frihedsstraffede, har to tredjedele af dem, der har været varetægtsfængslet, været det i indtil 8 uger, jf. tabel 6. For de unge, der er idømt ungdomssanktioner, har lidt over en tredjedel (35 pct.) været varetægtsfængslet i over ti uger. Den længste varetægtsperiode for dem, der idømmes ungdomssanktion, er på lidt over otte måneder (251 dage), mens den for dem, der idømmes frihedsstraf, er på knap ét år (334 dage).

4. Kriminalitetens art og omfang

4.1. Kriminalitetens art

I Ekspertgruppens rapport om ungdomskriminalitet nævnes, at det ”navnlig [er] tanken, at ungdomssanktionen skal anvendes ved *grovere personfarlig kriminalitet*, f.eks. vold, røveri og voldtægt. Ungdomssanktionen skal endvidere kunne anvendes i tilfælde af *anden alvorlig kriminalitet*, herunder mere omfattende berigelseskriminalitet, brugstyverier og hærværk.”

Som det ses af tabel 7, vedrører over halvdelen (ca. 60 pct.) af ungdomssanktionerne røveri, mens det drejer sig om ca. en femtedel af frihedsstraffene. Inden for næsten alle øvrige kriminalitetskategorier er det især andelen af unge, der er idømt frihedsstraf, som – også relativt set – er meget stor.

Samlet angår ca. tre fjerdedele af ungdomssanktionssagerne alvorlig personfarlig kriminalitet, idet sager vedrørende vold mod tjenestemand, simpel vold, trusler og andre voldsforbrydelser ikke er inkluderet i denne beregning. For de unge, der idømmes frihedsstraffe, drejer det sig om ca. en tredjedel af sagerne.

Tabel 7. Domme fordelt efter kriminalitetens art.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Voldtægt	1	1	2
Andre seksualforbrydelser	3	2	5
Vold mod tjenestemand	2	33	35
Simpel vold (§ 244)	7	83	90
Alvorligere vold (§ 245)	10	51	61
Trusler og andre voldsforbrydelser	7	36	43
Tyveri	2	0	2
Røveri	61	78	139
Brandstiftelse	6	1	7
Andre ejendomsforbrydelser	1	60	61
Narkotikaforbrydelser	0	7	7
Andre forbrydelser	1	12	13
I alt	101	364	465

Den sag under ”Andre ejendomsforbrydelser”, der ender med en ungdomssanktion, angår § 293 a (brugstyveri af motorkøretøj). Pågældende har tidligere fået en betinget dom for rufferi (§ 228, stk. 1).

Samtlige syv ungdomssanktionssager, der henhører under kategorien ”Trusler og andre voldsforbrydelser”, angår § 123.

4.2. Kriminalitetens omfang

De forbrydelser, der er omtalt i tabel 7, er sagens hovedforhold. Dvs. den forbrydelse, der – såfremt der indgår flere sager i dommen – er den alvorligste.

Tabel 8. Domme fordelt efter antallet af biforhold.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Ingen biforhold	18	126	144
1 biforhold	14	65	79
2-4 biforhold	25	94	119
5-10 biforhold	31	51	82
Mere end 10 biforhold	13	28	41
I alt	101	364	465

I en række tilfælde omfatter dommen biforhold, jf. tabel 8, da både de fleste af de unge, der er idømt ungdomssanktion, og dem, der er idømt frihedsstraf, straffes for flere forhold: Det drejer sig således om 82 pct. af dem i ungdomssanktionsgruppen og 65 pct. af dem i frihedsstrafgruppen. I gennemsnit omfatter de sager, der ender med en ungdomssanktion, 6,7 forhold (inkl. hovedforholdet) mod 4,3 forhold (inkl. hovedforholdet) i frihedsstrafsagerne.

Det maksimale antal forhold (inkl. hovedforholdet) er 36 i ungdomssanktionsgruppen og 52 i frihedsstrafgruppen.

4.3. Medtaltale

I Ekspertgruppens rapport om ungdomskriminalitet nævnes, at det ved vurderingen af kriminalitetens grovhed også har betydning, om kriminaliteten er begået i forening med andre. Dette spørgsmål kan alene belyses for ungdomssanktionernes vedkommende, idet der alene i disse sager er adgang til domsudskrifter.

Af de 101 unge med en ungdomssanktion har langt de fleste, nemlig 73, medtaltale. I 34 tilfælde drejer det sig om én medtaltalt, i 23 tilfælde om to og i 16 tilfælde om tre eller flere medtaltalte.

Hovedparten af de medtaltalte dømmes for samme hovedforhold, som den, der er idømt en ungdomssanktion. Det er således kun i syv ud af de 73 sager med medtaltalte, at ingen af de medtaltalte er straffet for samme hovedforhold som den, der er idømt en ungdomssanktion. Dertil kommer syv sager, hvor kun nogle af de medtaltalte dømmes for samme hovedforhold som den, der er idømt ungdomssanktionen.

I 41 af sagerne er en eller flere af de medtaltalte også idømt ungdomssanktion.

5. Tidligere kriminalitet

Halvdelen af dem, der er idømt en ungdomssanktion, er ikke tidligere straffet. Med tidligere straffe forstås tiltalefrafald (med eller uden vilkår), bøder, frihedsstraffe og behandlingsdomme. Af dem, der er idømt en frihedsstraf, er andelen, som ikke tidligere er straffet, noget mindre, nemlig på 20 pct., jf. tabel 9. Der er endvidere en større andel af dem med frihedsstraffe end af dem med ung-

domssanktioner, der har mere end én tidligere afgørelse – henholdsvis 58 og 27 pct. I gennemsnit har ungdomssanktionsgruppen 1,0 tidligere afgørelser mod 2,6 i frihedsstrafgruppen.

Tabel 9. Domme fordelt efter antallet af tidligere afgørelser.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Ingen tidligere afgørelser	50	73	123
1 tidl. afgørelse	24	79	103
2-3 tidl. afgørelser	22	104	126
4-5 tidl. afgørelser	4	58	62
Mere end 5 tidl. afgørelser	1	50	51
I alt	101	364	465

Tabel 10 viser, hvilke strafferetlige afgørelser den tidligere kriminalitet har medført. For næsten alle former for strafferetlig afgørelse gælder det, at andelen, der tidligere har fået en sådan, er større blandt de unge med frihedsstraf end blandt dem med ungdomssanktion. Undtagelse herfra er betingede domme – her er andelen, der tidligere er idømt denne sanktion, næsten ens for de to grupper. I øvrigt bemærkes, at forskellen mellem de to grupper især er stor med hensyn til tidligere ubetingede frihedsstraffe, som forekommer ganske sjældent blandt de unge med ungdomssanktion, mens en femtedel af de unge, der aktuelt er idømt en frihedsstraf, også tidligere har været idømt en ubetinget frihedsstraf.

Tabel 10. Domme fordelt efter arten og antallet af tidligere afgørelser.

	Ungdomssanktion		Frihedsstraf	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Ingen tidligere sanktion	50	41 %	73	11 %
Tiltalefrafald uden vilkår i alt	7	6 %	50	8 %
- heraf 1	6	5 %	38	6 %
2 eller flere	1	1 %	12	2 %
Tiltalefrafald med vilkår i alt	2	2 %	22	3 %
- heraf 1	2	2 %	22	3 %
2 eller flere	0	0 %	0	0 %
Bøde i alt	24	20 %	201	31 %
- heraf 1	14	11 %	84	13 %
2 eller flere	10	8 %	117	18 %
Betinget dom i alt	34	28 %	177	27 %
- heraf 1	24	20 %	129	20 %
2 eller flere	10	8 %	48	7 %
Ubetinget dom i alt	6	5 %	123	19 %
- heraf 1	6	5 %	73	11 %
2 eller flere	0	0 %	50	8 %

Det er undersøgt, i hvilket omfang de unge tidligere er straffet for enten vold eller røveri. Afgrænsningen af vold følger den, Danmarks Statistik anvender (straffelovens 25. og 26. kapitel samt § 119,

§ 120, § 123, §§ 133-134 a, § 266 og § 266 a). Det viser sig, at 29 pct. af de unge med ungdomssanktion og 43 pct. af dem med frihedsstraffe tidligere er straffet for vold, mens det for røveri drejer sig om henholdsvis otte og 18 pct.

Samlet set må de unge med ungdomssanktion betragtes som mindre kriminelt belastede end de unge, der idømmes en frihedsstraf, hvilket i hvert fald i nogen grad beror på, at dem med frihedsstraf gennemgående er ældre end dem, der idømmes en ungdomssanktion, jf. pkt. 6.1.

6. Alder, køn og etnisk herkomst

6.1. Alder

I Ekspertgruppens rapport om ungdomskriminalitet nævnes det, at ungdomssanktion i praksis formentlig ikke vil komme på tale, hvis den unge er fyldt 18 år på domstidspunktet eller fylder det forholdsvis kort tid efter. Det er sandsynligvis det, der har betydning for den forskel i alderssammensætningen, der ses af tabel 11.

Tabel 11. Domme fordelt efter arten og den dømtes alder på gerningstidspunktet.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
15 år	46	44	90
16 år	41	87	128
17 år	13	233	246
Over 18 år	1	-	1
I alt	101	364	465

Der er i særlig grad en stor andel af de unge lovovertrædere, som på gerningstidspunktet var 15 år, der idømmes en ungdomssanktion: 51 pct. af samtlige 15-årige, som er omfattet af denne redegørelse, er idømt en ungdomssanktion. Af dem, der på gerningstidspunktet var 16 år, er andelen med en ungdomssanktion 32 pct., mens det drejer sig om fem pct. af dem, der var 17 år på gerningstidspunktet. Gennemsnitsalderen på gerningstidspunktet er for ungdomssanktionsgruppen 16,2 år mod 17,1 år for de unge, der er idømt en frihedsstraf.

Det skal bemærkes, at en enkelt ungdomssanktion afviger fra regler om, at den unge skal have været under 18 år på gerningstidspunktet. Vedkommende er dømt for i alt 21 forhold, hvoraf 19 er begået efter, personen er fyldt 18 år. Hovedsigtelsen er begået, da personen var 18½ år gammel.

I forlængelse af Ekspertgruppens bemærkninger om, at ungdomssanktion ikke forventes at ville komme på tale for unge, der er fyldt 18 år på domstidspunktet eller fylder det forholdsvis kort tid efter, kan det nævnes, at fire af de unge, der i 2005 er idømt en ungdomssanktion, var fyldt 18 år på domstidspunktet, mens 81, dvs. ca. hver fjerde af de unge med frihedsstraf, var det. Videre kan nævnes, at mens 49 (13 pct.) af de unge med frihedsstraf begik deres kriminalitet højst tre måneder inden deres 18 års fødselsdag, er dette kun tilfældet for tre af dem, der er idømt ungdomssanktion.

6.2 Køn

Otte af de unge, der i 2005 blev idømt en ungdomssanktion, er piger. Andelen af piger blandt de unge med frihedsstraf er lidt mindre, jf. tabel 12.

Tabel 12. Domme fordelt efter arten og den dømtes køn.

	Ungdomssanktion		Frihedsstraf	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Kvinde	8	8 %	18	5 %
Mand	93	92 %	346	95 %
I alt	101	100 %	364	100 %

6.3. Etnisk herkomst

For de unge med ungdomssanktion gælder det, at lidt under halvdelen er af dansk oprindelse. For de unge med frihedsstraf, er lidt over halvdelen (56 pct.) af dansk oprindelse. I begge grupper har de fleste af de øvrige unge status som indvandrere, mens hhv. 19 pct. og 12 pct. er efterkommere efter indvandrere. Af de unge med frihedsstraf er endvidere ni personer udlændinge uden tilknytning til Danmark, jf. tabel 13.

Tabel 13. Domme fordelt efter den dømtes herkomst og indvandrerstatus.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Dansk herkomst	48	205	253
Indvandrer	34	108	142
Efterkommer	19	42	61
Udlænding uden tilknytning til Danmark	0	9	9
I alt	101	364	465

Det kan nævnes, at den fordeling, der i 2005 var mellem unge af dansk og af fremmed herkomst for dem, der har fået en ungdomssanktion, svarer til den, der er set de tidligere år.